

Huvudman

Örnsköldsviks kommun
kommunen@ornskoldsvik.se

Beslut

Datum 2025-10-31
Dnr SI 2024:8545
Sida 1 (21)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Ängetskolan 4–9 i Örnsköldsviks kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 14 mars 2025

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Örnsköldsviks kommun en anmärkning rörande brister avseende den del av arbetet med särskilt stöd som rör beslut om anpassad studiegång, arbetet med ordningsstörande beteende och anmälan av kränkande behandling. Örnsköldsviks kommun ska senast **måndag den 19 januari 2026** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen från att ingripa mot Örnsköldsviks kommun avseende brister rörande den del av arbetet med särskilt stöd som avser utvärdering av åtgärdsprogram. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser skolans övriga arbete med särskilt stöd, förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero samt skolplikt och rätten till utbildning.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2024:8545) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Ängetskolan 4–9¹ i Örnsköldsviks kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande särskilt stöd, trygghet och studiero, skolplikt och rätten till utbildning, extra studietid, extra anpassningar samt elevinflytande.

Skolinspektionen har den 14 mars 2025 beslutat att förelägga Örnsköldsviks kommun att senast den 5 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande arbetet med särskilt stöd, trygghet och studiero samt skolplikt och rätten till utbildning.

Örnsköldsviks kommun har den 8 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Som en del av uppföljningen av det tidigare beslutet har Skolinspektionen genomfört ett oanmält besök vid skolan. Under besöket har Skolinspektionen genomfört intervjuer med lärare samt genomfört lektionsobservationer. Skolinspektionen har därefter genomfört digitala intervjuer med personal i elevhälsan samt rektorn och biträdande rektorn. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat, åtgärdsprogram, utredningar om särskilt stöd samt kränkingsanmälningar. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om Örnsköldsviks kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

¹ Sedan Skolinspektionen inledde tillsynen under hösten 2024 har en omorganisation skett avseende vilka årskurser som verksamheten på Ängetskolan 4–9 omfattar. Skolan var tidigare benämnd Ängetskolan 3–9. Omorganisationen skedde under redovisningsperioden, 4 juni 2025.

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns dessa med siffror enligt elevförteckningen (aktbilaga 25) som kommunicerats till huvudmannen i samband med upprättandet av tjänsteanteckningen över genomförda intervjuer och lektionsobservationer.

Anmärkning

Beslut om anpassad studiegång

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister avseende beslut om anpassad studiegång. Örnsköldsviks kommun förelades med anledning av detta att se till att beslut om anpassad studiegång fattas av rektorn, samt att besluten i fråga innehåller uppgifter om vilka avvikelser som görs från den timplan och de ämnen och mål som gäller för utbildningen.

Skolinspektionen har tagit del av totalt tio åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång som fattats efter Skolinspektionens beslut den 14 mars 2025. Samtliga beslut är fattade av skolans rektor.

Av utredningen framkommer vidare bland annat följande avseende enskilda elever.

Elev 24: Skolinspektionen har tagit del av två beslut om åtgärdsprogram för eleven, daterade den 25 augusti 2025 samt den 29 september 2025. Av båda åtgärdsprogrammen framgår att eleven har beslut om anpassad studiegång. I det senaste beslutet om åtgärdsprogram anges att samtliga ämnen påverkas av den anpassade studiegången. Det anges även hur mycket undervisningstid eleven totalt går miste om per vecka. Därtill anges att eleven ska fokusera på fyra specifika ämnen, men att även ett femte ämne eventuellt kan "plockas in". Det saknas en närmare angivelse om på vilket sätt varje ämne reducerats.

Elev 53: Skolinspektionen har tagit del av ett åtgärdsprogram med beslut om anpassad studiegång för eleven, daterat den 22 september 2025. I åtgärdsprogrammet anges att samtliga ämnen påverkas av beslutet. Det framgår därtill hur mycket undervisningstid eleven totalt går miste om per vecka. Vidare anges att eleven ska fokusera på tre specifika ämnen. Det saknas en närmare angivelse om på vilket sätt varje ämne reducerats.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoseas framgå. Åtgärdsprogrammet beslutas av

rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 31 § förvaltningslagen (2017:900). Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

I 31 § förvaltningslagen anges att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som bland annat visar vad beslutet innehåller.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionens konstaterar inledningsvis att utredningen visar att beslut om anpassad studiegång numera fattas av skolans rektor. Huvudmannen bedöms därmed ha följt föreläggandet i denna del, och den tidigare bristen bedöms vara avhjälpt.

Skolinspektionen konstaterar dock att det av utredningen framgår att det alltjämt föreligger brister avseende beslut om anpassad studiegång. Den kvarvarande bristen består i att omfattningen av elevers anpassade studiegång inte alltid är tydligt angiven. Detta gäller i vart fall elev 24 och elev 53.

Skolinspektionen noterar att det för båda eleverna visserligen finns en angivelse om vilka ämnen eleverna läser, samt den totala tid som elevernas skolgång reducerats med. Det saknas dock en närmare angivelse om hur, och i vilken utsträckning, undervisningstiden reduceras i de olika ämnena. I beslut om anpassad studiegång ska det tydligt anges hur denna särskilda stödinsats är utformad samt omfattningen av denna. Detta innebär att den anpassade studiegångens omfattning ska vara konkretiserad och tydligt ange vilka avvikelser från timplanen, samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen, som gjorts inom respektive ämne. Det faktum att detta inte gjorts utgör därmed alltjämt en brist.

Ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning av ordningsstörande beteende

Skolinspektionen förelade den 14 mars 2025 Örnsköldsviks kommun att se till att orsakerna till att en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse utreds.

Av huvudmannens redovisnings framgår att det under perioden den 21 mars 2025 till den 29 augusti 2025 förekommit en allvarlig förseelse som föranlett att en utredning om ordningsstörande beteende inletts. Utredningen har genomförts centralt av en extern rektor samt kommunens verksamhetschef.

Flera lärare, representanter från elevhälsan och rektorerna uppger samstämmigt att det finns elever på skolan som uppvisar ett återkommande ordningsstörande eller olämpligt beteende, samt att skolan utreder orsakerna till detta.

Lärare och representanter från elevhälsan berättar att en utredning om ordningsstörande eller olämpligt beteende genomförs genom samtal med berörda elever och vårdnadshavare. Rektorn uppger att elevernas vårdnadshavare ofta, men inte alltid, deltar i en utredning om ordningsstörande beteende. Rektorn uppger att det kan variera beroende på exempelvis elevens ålder eller vårdnadshavarna i fråga.

Vissa lärare berättar att orsakerna till elevernas ordningsstörande beteenden utreds av mentorerna, medan andra lärare uppger att sådana utredningar genomförs av skolans rektor. En lärare berättar att orsakerna till elevernas ordningsstörande beteenden diskuteras vid speciella möten med elevhälsan. Representanter från elevhälsan berättar att det inte finns någon uttalad personal som är ansvarig för att genomföra utredningar om ordningsstörande beteende, men att utredningarna bland annat kan genomföras av elevernas mentorer eller kuratorn. Rektorn uppger att det varierar vem som genomför utredningarna. I vissa fall genomför lärare dessa utredningar själva, i andra fall genomförs utredningarna av rektorerna, socialpedagogen eller kuratorn. Rektorerna uppger därtill att elevhälsan är inblandade vid genomförandet av utredningar om ordningsstörande beteende.

Rektorerna uppger att det har genomförts ett antal utredningar av ordningsstörande beteende sedan tiden för Skolinspektionens beslut. Representanter från elevhälsan uppger att de inte känner till att några sådana utredningar genomförts under denna period. Rektorerna berättar vidare att utredningar om ordningsstörande beteende inte dokumenteras, samt att skolan måste hitta ett sätt att göra detta som inte medför onödig administration för personalen.

Åtgärder efter genomförd utredning

Följande har framkommit avseende **elev 12**. Elever, lärare och rektor uppger vid Skolinspektionens besök i december 2024 att eleven hade ett olämpligt beteende. Rektorn uppger vid Skolinspektionens uppföljningsbesök att denne utrett orsakerna till elevens ordningsstörande beteende under hösten 2024, samt att eleven tilldelades en varning i slutet

av höstterminen 2024. Detta medförde enligt rektorn att elevens beteende förbättrades. Rektorn uppger att inga ytterligare åtgärder har vidtagits för att få eleven att ändra sitt beteende sedan dess. Flera tillfrågade lärare som undervisar eleven uppger att eleven alltjämt har ett olämpligt beteende. Lärarna känner inte till att det vidtagits några åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende, annat än att skolan har haft kontakt med elevens vårdnadshavare. Representanter från elevhälsan uppger att ingen utredning om särskilt stöd har påbörjats, då eleven inte har några inlärningsmässiga svårigheter, men har svårt med motivationen. Rektorerna uppger att en utredning om frånvaro påbörjats för eleven, där nästa steg kan vara att påbörja en utredning om särskilt stöd.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 9 § skollagen stadgas att om en elev i grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Vid utredningen ska samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Av prop. 2009/10:165 s 683 framgår att de uppgifter som framkommer vid utredningen självfallet bör dokumenteras skriftlig.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår vidare att rektorn, med utgångspunkt i vad som har framkommit i utredningen ska se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Skolinspektionens bedömning

Brister i utredningar av ordningsstörande beteende

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att det inte är visat annat än att huvudmannen följt föreläggandet avseende att starta utredningar för elever som uppvisar ett ordningsstörande eller olämpligt beteende. Utredningen visar dock att det fortsatt kvarstår brister avseende arbetet med utredningar av ordningsstörande beteende. Den kvarvarande bristen består i att elevers vårdnadshavare inte alltid deltar i utredningar om ordningsstörande beteende.

Utredningen visar förvisso att samråd ofta sker med vårdnadshavarna. Genom rektorns uttalanden är det dock klarlagt att detta inte alltid sker. Bestämmelserna i skollagen ger inget utrymme för undantag avseende kravet på samråd med vårdnadshavare vid en utredning av ordningsstörande beteende.

Skolinspektionen vill i sammanhanget även påtala att det synes föreligga en osäkerhet bland skolans personal avseende skolans rutiner för utredning av

ordningsstörande beteende. Det finns exempelvis ingen tydlig rutin för vem som genomför utredningarna, hur dessa ska genomföras eller var och hur resultatet från utredningarna ska dokumenteras. Det finns vidare exempel som talar för att personal inte har kännedom om att de deltagit i en utredning av ordningsstörande beteende. Exempelvis uppger personal från elevhälsan att de inte känner till att några utredningar om ordningsstörande beteende genomförts sedan tiden för beslutet, medan rektorerna menar att ett antal utredningar genomförts, samt att representanter från elevhälsan varit involverade i sådana utredningar. Skolinspektionen vill härvid framhäva att osäkerheten avseende rutinerna medför påtagliga risker för att utredningar inte alltid genomförs, eller att resultaten från utredningarna i vart fall inte kommer till rektorns kännedom. Detta kan sedermera medföra att adekvata åtgärder med stöd i utredningen inte kan sättas in.

Brister i åtgärder efter genomförd utredning

Skolinspektionen konstaterar att rektorn, efter en utredning om ordningsstörande beteende, inte alltid ser till att det vidtas åtgärder för att få elevens beteende att upphöra, vilket är en brist. Detta gäller i vart fall elev 12.

Utredningen visar förvisso att rektorn, efter att utredningen av elevens ordningsstörande beteende slutfördes under hösten 2024, vidtagit en åtgärd i syfte att få eleven att ändra sitt beteende. Åtgärden bestod i en varning. Genom samstämmiga uppgifter från undervisande lärare bedömer dock Skolinspektionen att det är visat att eleven alltjämt har ett ordningsstörande och olämpligt beteende. Trots detta har inga ytterligare åtgärder satts in för att få eleven att ändra sitt beteende. Skolinspektionen konstaterar härigenom att det är visat att rektorn inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att få eleven att ändra sitt ordningsstörande beteende, vilket är en brist.

Skolinspektionen vill i sammanhanget erinra om rektorns skyldighet att, om förutsättningarna i 3 kap. 7 § skollagen är uppfyllda, skyndsamt se till att elevens behov av särskilt stöd utreds. Skolinspektionen vill särskilt påtala att förutsättningarna för en utredning om behov av särskilt stöd inte enbart föreligger om en elev har inlärningssvårigheter, utan även om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation som på sikt kan påverka elevens måluppfyllelse.

Anmälan av kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det var en brist att samtliga händelser av kränkande behandling inte anmälades. Örnsköldsviks kommun förelades med anledning av detta att se till att vid minst ett tillfälle informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Huvudmannen har redovisat att information i enlighet med föreläggandet förmedlats till samtlig personal på skolan den 12 augusti 2025. Vidare framgår att informationen framgent kommer att delges personalen vid varje läsårsstart.

Lärare och personal från elevhälsan uppger att det är tydligare hur och när en anmälan om kränkande behandling ska göras. Rektorerna uppger att de anser att informationen om skolans rutiner avseende när en anmälan ska upprättas har nått fram. Rektorn uppger dock att denne har märkt att vissa händelser av kränkande behandling inte anmälts, varpå rektorn behövt påminna ansvarig personal att upprätta en anmälan. Rektorerna uppger därtill att det inte inkommit några anmälningar om kränkande behandling från årskurs 4–5 under höstterminen 2025, vilket rektorerna avser att kontrollera anledningen till. Rektorn uppger att det förvisso är lugnare i mellanstadiet nu, men att det är ”orimligt” att det inte ägt rum några misstänkta kränkningar i dessa årskurser under höstterminen 2025.

Följande har framkommit i utredningen beträffande **elev 57**. Flera lärare samt personal från elevhälsan och rektorerna uppger att eleven återkommande utsätts för kränkande behandling. En lärare uppger att eleven utsätts frekvent, och att eleven förmodligen utsätts flera gånger per vecka, medan andra lärare uppger att eleven återkommande utsätts, men att de enbart känner till två till tre tillfällen då detta skett. Några lärare uppger att de bland annat känner till en specifik händelse samt redogör för händelsens förlopp. Rektorn uppger att denne har uppmärksammat att en anmälan om kränkande behandling inte upprättats för eleven. Skolinspektionen har tagit del av samtliga anmälningar om kränkande behandling som gjorts på skolan under höstterminen 2025. Av dokumentationen framgår att två anmälningar om kränkande behandling gjorts beträffande elev 57. Ingen av anmälningarna avser den specifikt nämnda händelsen.

Rättslig reglering

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla

detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att utredningen visar att huvudmannen följt föreläggandet avseende att informera personal om skyldigheten att anmäla uppgifter om kränkande behandling, men att den sedan tidigare konstaterade bristen alltjämt kvarstår.

Utredningen visar att samtliga händelser av kränkande behandling inte anmäls till rektorn, vilket alltjämt är en brist. Detta gäller i vart fall kränkningar riktade mot elev 57. Det faktum att samtliga händelser av kränkande behandling inte anmäls till rektorn och huvudmannen, och sedermera utreds av huvudmannen, medför en risk att huvudmannen inte tillsätter adekvata resurser och åtgärder på skolan i syfte att motverka kränkningarna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Örnsköldsviks kommuns verksamhet vid Ängetskolan 4–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om anpassad studiegång, ordningsstörande beteende och anmälan av kränkande behandling. Utredningen visar dock att verksamheten i flera fall uppfyller lagens krav inom dessa områden, och att det rör sig om ett fåtal enskilda fall där brister har kunnat konstateras. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Örnsköldsviks kommun en anmärkning.

Avstående från ingripande

Utvärdering av åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister i skolans arbete med utvärdering av åtgärdsprogram. Huvudmannen förelades med anledning av detta att se till datum för utvärdering finns angivet i beslutade åtgärdsprogram, att åtgärdsprogram utvärderas vid den tidpunkt som angetts i åtgärdsprogrammet och att det efter en utvärdering

fattas ett nytt beslut om åtgärdsprogram eller beslut om att avsluta åtgärdsprogrammet.

Huvudmannen har inkommit med en redogörelse för när utvärderingar av åtgärdsprogram ägt rum för två elever, vad som framkommit vid utvärderingarna samt de beslut som fattats med anledning av utvärderingarna. Huvudmannen har beträffande ytterligare en elev uppgett att eleven avslutat sin utbildning på Ängetskolan under vårterminen 2025, varför en utvärdering inte ägt rum. Av redovisningen framgår vidare att åtgärdsprogrammen beträffande de två andra eleverna är försedda med datum för utvärdering, samt att utvärdering skett vid tiden för dessa datum. Det framgår även att nya beslut om åtgärdsprogram fattats, eller kommer att fattas, efter genomförd utvärdering.

Representanter från elevhälsan berättar att utvärderingar i regel sker vid bestämda möten, där skolans specialpedagog, rektorn, eleven och elevens vårdnadshavare deltar. Skolans specialpedagog, som ansvarar för utvärderingarna av åtgärdsprogram, uppger att skolan genomför utvärderingarna i enlighet med vad som står angivet i åtgärdsprogrammet.

Rektorerna uppger att de upptäckt att vissa åtgärdsprogram som löpt under vårterminen 2025 inte har utvärderats vid de tider som angetts i åtgärdsprogrammet, särskilt i de lägre årskurserna. Rektorerna uppskattar att det totalt rör sig om åtgärdsprogram för ett tiotal elever. Detta upptäcktes under höstterminen 2025. Skolans specialpedagog har numera tagit över ansvaret för utvärderingen av dessa åtgärdsprogram, och skolan har påbörjat ett arbete med att utvärdera åtgärdsprogrammen. Rektorn uppger att cirka en "handfull" åtgärdsprogram återstår att utvärdera. Den biträdande rektorn uppger att utvärderingsmöten är inbokade för samtliga berörda elever.

Rättslig reglering

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det bland annat framgå när åtgärden ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar inledningsvis att huvudmannen följt föreläggandet och avhjälpit bristerna såvitt de avser angivande av utvärderingsdatum i åtgärdsprogrammet, samt beslut efter genomförd utvärdering.

Skolinspektionen konstaterar dock vidare att samtliga delar av föreläggandet inte följts, samt att det alltjämt kvarstår brister. Den

kvarvarande bristen består i att åtgärdsprogram inte alltid utvärderas vid den tidpunkt som angetts i åtgärdsprogrammet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Örnsköldsviks kommuns verksamhet vid Ängetskolan 4–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller arbetet med utvärdering av åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer dock att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att påbörja ett arbete med att genomföra utvärderingar av de åtgärdsprogram där utvärdering inte skett i rätt tid. Av utredningen framgår att tid för utvärderingsmöten är inbokade. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Anmälan och utredning om behov av särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister avseende skolans rutiner med att anmäla och starta utredningar för elever i behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga pedagoger har fått information om skollagens krav på när personal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Det framgår också att rektorns skyldighet att skyndsamt initiera en utredning har lyfts fram, liksom skolans rutiner för detta. Informationen har förmedlats genom föreläsningar den 27 november 2024 samt den 12 augusti 2025. Vidare framgår att denna information fortsättningsvis kommer repeteras varje läsårsstart.

Huvudmannen har vidare inkommit med en redogörelse för hur många anmälningar om utredningsbehov av särskilt stöd som inkommit till rektorn under perioden den 21 mars 2025 till den 29 augusti 2025, samt vilket datum en utredning om särskilt stöd startat för respektive elev. Av redovisningen i denna del framgår att rektorn, vid olika tillfällen under redovisningsperioden, mottagit totalt åtta anmälningar om

utredningsbehov av särskilt stöd, samt att en utredning om behov av särskilt stöd inletts för samtliga av dessa elever.

Huvudmannen har därtill särskilt redovisat att rektorn låtit starta utredningar av elevers behov av särskilt stöd för elev 30, 31, 32, 33 och 44. Avseende elev 19 och elev 48, som också omfattades av föreläggandet i denna del, framgår att skolan inte haft praktisk möjlighet att inleda en utredning om särskilt stöd, då eleverna under redovisningsperioden avslutat sin utbildning på Ängetskolan.

Av redovisningen framgår vidare att rektorn inlett en utredning om behov av särskilt stöd för sju av tretton elever som enligt rektorns kännedom har en upprepad eller problematisk frånvaro.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister avseende skolans rutiner med åtgärdsprogram. Bristerna bestod i att flera elever erhöll särskilt stöd utan beslut i åtgärdsprogram, att det på skolan inte fattades beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram och att elevers vårdnadshavare inte delgavs information om hur beslut om åtgärdsprogram kunde överklagas.

Huvudmannen har inkommit med de fem senaste besluten om åtgärdsprogram som fattats under redovisningsperioden. Ett av detta avser beslut om att inte upprätta ett åtgärdsprogram. Besluten är fattade av skolans rektor samt innehåller information om hur besluten kan överklagas. Huvudmannen har även separat redogjort för när och hur var och en av eleverna samt deras vårdnadshavare delgivits besluten. Av redovisningen i denna del, samt uttalanden från representanter från elevhälsan, framgår att eleverna och deras vårdnadshavare delgetts beslut om åtgärdsprogram samt möjligheten att överklaga beslutet, både muntligen och skriftligen.

Skolinspektionen identifierade i beslut den 14 mars 2025 tre elever som uppgavs erhålla särskilt stöd i form av resursperson samt anpassad studiegång, utan att det framgick av ett beslut om åtgärdsprogram. Av huvudmannens redovisning framgår att samtliga elever har utretts för behov av särskilt stöd under vårterminen 2025. I två fall har rektorn fattat beslut om att utarbeta åtgärdsprogram med bland annat beslut om anpassad studiegång. I ett fall har rektorn beslutat att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Av redovisningen avseende denna elev framgår att eleven inte längre erhåller stöd från en resurs.

Lärare och rektorerna uppger att det förekommer att det särskilda stödet för elever med anpassad studiegång ibland måste revideras. Lärare, elevhälsan och rektorerna uppger att det då ska ske en förändring i elevens åtgärdsprogram. En lärare uppger som exempel att utformningen av en

elevs anpassade studiegång behövt justeras i princip varje dag. Rektorn uppger att detta inte stämmer, samt att inga nya beslut om åtgärdsprogram fattats för eleven under höstterminen 2025.

Av ingivna åtgärdsprogram framgår vidare att det finns elever med anpassad studiegång där utvärdering ska ske "löpande", men att även utvärderingar vid förbestämda tillfällen ska äga rum. Av anteckningar från de förbestämda utvärderingstillfällena framgår att det har skett täta möten avseende elevernas åtgärder, och att eleverna har haft veckovisa scheman.

Tillhandahållande av särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister avseende tillhandahållande av särskilt stöd, då elever med behov av undervisning i särskild undervisningsgrupp inte erbjöds denna form av stöd. Örnsköldsviks kommun förelades med anledning av detta se till att särskilt stöd tillhandahålls utifrån utredda behov och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Huvudmannen förelades därtill att inkomma med utredningar om särskilt stöd samt beslut om åtgärdsprogram för fem elever som enligt utsagor var i behov av särskilt stöd genom undervisning i särskild undervisningsgrupp.

Huvudmannen har inkommit med utredningar om särskilt stöd för fyra elever. Avseende den femte eleven har huvudmannen redogjort att eleven, till följd av skolbyte, avslutat sin utbildning på Ängetskolan innan en utredning om särskilt stöd hann inledas för eleven. Av övriga fyra utredningar samt beslut om åtgärdsprogram framgår att samtliga elever bland annat har behov av undervisning i en särskild undervisningsgrupp. Tre av dessa elever har beslut om placering i särskild undervisningsgrupp i sitt åtgärdsprogram. För en elev, **elev 42**, anges som åtgärd i åtgärdsprogrammet beslutat den 17 januari 2025 att en ansökan om placering i särskild undervisningsgrupp har skickats in. I intervju med elevhälsan, samt i elevens senaste beslut om åtgärdsprogram beslutat den 1 september 2025, framkommer att eleven numera är placerad i en kommungemensam undervisningsgrupp. Rektorn uppger att eleven under ansökningsperioden inte erhöll något särskilt stöd, utan att det som kunde erbjudas eleven var stöd i form av extra anpassningar i klassrummet.

Läraren i den särskilda undervisningsgruppen uppger att det finns en begränsning om totalt fyra elever, som i realiteten kan undervisas i den särskilda undervisningsgruppen samtidigt. Hen uppger att hen fått höra att det finns ytterligare elever i behov av stöd i den särskilda undervisningsgruppen, som väntar på att få en plats där. Representanter från elevhälsan vidgår att det finns elever med pågående utredningar om behov av särskilt stöd, men att utredningarna inte är avslutade ännu. En av representanterna, som i huvudsak är ansvarig för genomförandet av

utredningarna, uppger att det finns elever där denne tror att ett behov av särskild undervisningsgrupp kan föreligga. Både representanter från elevhälsan och rektorerna uppger att det inte finns någon begränsning i hur många elever som kan erbjudas stöd i form av undervisning i särskild undervisningsgrupp, samt att det inte finns några elever som står i kö eller väntar på att få erhålla denna typ av stöd.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 34 a § skollagen ska huvudmannen se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd med elevhälsan ska ske om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd.

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Av 29 kap. 10 § skollagen framgår att i ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild tillämpas bland annat 31 och 33 §§ förvaltningslagen. Enligt förarbetena gäller paragrafen bland annat när beslut fattas i ärenden om särskilt stöd (prop. 2009/10:165 s. 928).

I 31 och 33 §§ förvaltningslagen anges att det för varje skriftligt beslut ska finnas en handling som visar bland annat dagen för beslutet, vad beslutet innehåller samt vem eller vilka som har fattat beslutet. En myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende ska så snart som möjligt underrätta den som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är

uppenbart obehövt. Om parten får överklaga beslutet ska han eller hon även underrättas om hur det går till.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Örnsköldsviks kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller de delar av arbetet med särskilt stöd som rör anmälan och utredning om behov av särskilt stöd, åtgärdsprogram samt tillhandahållande av särskilt stöd. Huvudmannen har följt föreläggandet beträffande dessa områden och ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

I utredningen förekommer förvisso uppgifter om att det finns en begränsning i antalet elever som kan erhålla stöd i den särskilda undervisningsgruppen samtidigt. Dessa uppgifter tillbakavisas dock av såväl elevhälsans personal som rektorer. Skolinspektionen vill dock i sammanhanget särskilt erinra om att för det fall en utredning påvisar att en elev har behov av särskilt stöd, så ska eleven ges detta stöd i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas. Skollagen ger inte något utrymme för att exempelvis ekonomiska hänsynstaganden ska få påverka vilka stödinsatser som ska tillhandahållas.

Skolinspektionen noterar även i sammanhanget att elev 42 inte erhållit särskilt stöd i enlighet med utredda behov under en del av redovisningstiden, då denne inväntat en plats i en kommungemensam undervisningsgrupp. Eleven är dock numera placerad i en särskild undervisningsgrupp och den tidigare bristen är därmed åtgärdad. Skolinspektionen vill i sammanhanget särskilt påtala att skolan inte kan underlåta att tillhandahålla särskilt stöd till en elev under tiden exempelvis en ansökan till särskild undervisningsgrupp handläggs.

I utredningen förekommer även uppgifter om att omfattningen av åtminstone en elevs anpassade studiegång ändras dagligen, trots att inga beslut om ändringar i åtgärdsprogrammet har gjorts. Dessa uppgifter tillbakavisas dock av rektorn. Skolinspektionen vill med anledning av detta avslutningsvis erinra om vikten av att det särskilda stöd elever erhåller överensstämmer med det beslut som återfinns i elevens åtgärdsprogram. Detta gäller såväl stödinsatsen som sådan, som omfattningen av denna. I händelse av att en elevs stödinsatser förändras utan att ett nytt beslut om åtgärdsprogram fattats riskerar viktiga rättssäkerhetsaspekter att åsidosättas, exempelvis rätten att överklaga beslutet.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Det förebyggande arbetet med trygghet och studiero

Av huvudmannens redovisning framgår att elevernas upplevelse av trygghet och studiero följts upp genom bland annat trygghetsvandringar och elevenkäter. Vidare framgår att skolan har analyserat vilka hinder som finns för att eleverna ska vara trygga och ha studiero. Utifrån analysen har man bland annat konstaterat att elevernas trygghet inte har ökat, att brist på trygghet och studiero blivit normaliserat på skolan bland elever och vårdnadshavare, samt att lärarna måste stötta varandra i klassrummet i syfte att upprätthålla studieron. Därtill har man identifierat att det förekommer viss diskriminering på skolan. Med anledning av analysen har rektorn beslutat om åtgärder. Bland annat har en fysisk omorganisation ägt rum på skolan, där lärarna placerats närmare eleverna. Vidare har lärarlagen omorganiserats för att tydliggöra för eleverna vilka lärare de ska vända sig till. Skolan har därtill bjudit in vårdnadshavare till ett möte, i syfte att betona vikten av trygghet och studiero på skolan. Skolan har även infört ett årshjul baserat på diskrimineringsgrunderna som kommer genomföras under läsåret 2025/26 av samtlig personal.

Planen mot kränkande behandling

Huvudmannen har inte inkommit med en plan mot kränkande behandling för resterande delar av läsåret 2024/25. Huvudmannen har dock inkommit med skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/26.

Planen mot kränkande behandling för läsåret 2025/26 innehåller en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen innehåller även en analys över vilka åtgärder som vidtagits under läsåret 2024/25, samt vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under läsåret 2025/26.

Ordningsregler och rutiner avseende mobiltelefoner

Av huvudmannens redovisning framgår att ordningsreglerna följts upp och analyserats kontinuerligt under arbetslagsträffar. Med anledning av analysen har rektorn fattat beslut om att omarbete reglerna. Ett utkast av reglerna har tagits fram under början av höstterminen 2025. Rektorn berättar i intervju att eleverna fått medverka i utarbetandet av ordningsreglerna, då dessa gått igenom på elevrådet, under höstterminen 2025.

Av redovisningen framgår vidare att information om att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning endast får användas i undervisningen enligt lärares instruktioner eller om de utgör extra anpassning alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl har förmedlats till lärare den 12 augusti 2025.

Skolinspektionen har tagit del av skolans rutiner för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rutinerna är beslutade av skolans rektor.

Rättslig reglering

Det förebyggande arbetet med trygghet och studiero

Av 4 kap. 3–4 §§ skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet systematiskt och kontinuerligt ska planera och följa upp utbildningen på skolenhetsnivå. Huvudmannen ska även analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av förarbetena, prop. 2021/22:160 s. 49 ff. och 229 f., framgår att ställningstaganden som huvudmannen gör i det förebyggande arbetet kring trygghet och studiero ska baseras på en analys av vilka behov och förutsättningar som finns på skolenheten, samt vilka åtgärder som mot bakgrund av analysen bedöms som effektiva. (...) Det framgår vidare att huvudmannen ska försäkra att rektorn har de förutsättningar som behövs för att bedriva ett förebyggande arbete för att skapa trygghet och studiero. Med detta åsyftas bland annat att huvudmannen ska se till att rektorn har tillgång till nödvändiga resurser som krävs för att trygghet och studiero ska kunna tillförsäkras alla elever. (...) Ett förebyggande arbete med att tillförsäkra elever trygghet och studiero innebär att skolor och huvudmän analyserar vilka hinder som finns för att elever ska vara trygga och ha studiero och aktivt verkar för att dessa hinder undanröjs. Detta kan bland annat innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. Det förebyggande arbetet omfattar även ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska prägla utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för andra människors egenvärde samt jämställdhet, och åtgärder inriktade mot specifika problem som sexuella trakasserier eller andra former av kränkningar. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas.

Planen mot kränkande behandling

Av 6 kap. 8 § skollagen och 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling framgår att huvudmannen ska tillse att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna.

Ordningsregler och rutiner avseende mobiltelefoner

Av 5 kap. 4 a och 4 e §§ skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning enbart får förekomma i undervisningen om det sker enligt lärarens instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, om det utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. eller om det finns särskilda skäl. Det ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner som beslutas av rektorn.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas ordningsregler som rektorn har beslutat om. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna.

I förarbetena, prop. 2021/22:160, s. 236, anges att skolan ska följa upp i vilken utsträckning ordningsreglerna följs och, om det finns brister, ta reda på orsaken till dessa. Om det finns ordningsregler som fungerar mindre väl eller som följs i låg utsträckning bör skolan utreda orsakerna till detta och antingen förändra reglerna eller implementera dem mer kraftfullt. Skolan bör utvärdera om reglerna ska kvarstå som oförändrade eller om de vid en närmare analys inte anses behövas. Det ska i detta sammanhang beaktas att om elever och personal uppfattar att eleverna på ett systematiskt sätt inte följer skolans ordningsregler riskerar det att skapa en kultur där det är acceptabelt att bryta mot ordningsregler och andra normer för uppförande.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det är visat skolan följt samtliga delar av föreläggandet i dessa delar, bortsett från föreläggandet att upprätta en plan mot kränkande behandling för resterande delar av läsåret 2024/25, då denna plan inte getts in till Skolinspektionen i enlighet med föreläggandet. Skolan har dock gett in planen mot kränkande behandling för läsåret 2025/26.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer därmed att bristerna är avhjälpta och att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolplikt och rätten till utbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 14 mars 2025 att det förelåg brister i skolans arbete med frånvaro. Bristerna bestod i att rektorn inte alltid startade utredningar om orsakerna till frånvaro, att de utredningar som genomfördes inte utgjorde en kartläggning av elevernas hela situation samt att skolan inte vidtog tillräckliga åtgärder för att öka elevers närvaro i skolan.

Huvudmannen har, i enlighet med Skolinspektionens föreläggande, inkommit med en redogörelse för vid hur många tillfällen under perioden den 21 mars till den 29 augusti 2025 som rektorn fått kännedom om att en elev har upprepad eller längre frånvaro från skolan, vilket datum en utredning startat samt om en utredning om särskilt stöd har inletts för respektive elev. Av redovisningen i denna del framgår att rektorn fått kännedom om totalt 13 elever som har en upprepad eller längre frånvaro. I samtliga fall har en utredning om orsakerna till frånvaro inletts.

Vidare har huvudmannen särskilt redovisat att det startats en utredning beträffande de bakomliggande orsakerna till frånvaro för elev 17 och elev 45. Huvudmannen har även redogjort för att det startas kompletterande utredningar om frånvaro för elev 21, elev 22, elev 24 och elev 27. Frånvaroutredningarna har getts in till Skolinspektionen. Det framgår att elevhälsans personal har deltagit i samtliga inkomna utredningar. Vidare framgår att såväl eleverna som deras vårdnadshavare har medverkat i utredningarna. Utredningarna avhandlar bland annat elevernas skolsituation, hem- och fritidssituation samt elevernas hälsa och mående. Vidare innehåller utredningarna en sammanfattande analys av vilka potentiella orsaker som kan ligga till grund till elevernas frånvaro.

Huvudmannen har slutligen redovisat vilka åtgärder som vidtagits för att öka närvaron i skolan för var och en av eleverna 17, 21, 22, 23, 24, 27 och 45. Det framgår att skolan vidtagit en rad olika åtgärder för att öka elevernas närvaro i skolan. Åtgärderna har i samtliga fall haft förankring i de orsaker och behov som identifierats i respektive elevs utredning om frånvaro. Det framgår vidare att skolan omprövat samt satt in nya åtgärder i de fall då åtgärderna inte fungerat. Av redovisningen framgår även att närvaron ökat för flertalet elever.

Rättslig reglering

Enligt 7 kap. 2 § skollagen har barn som är bosatta i Sverige skolplikt.

Av 7 kap. 3 § skollagen framgår att alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten har rätt till grundläggande utbildning i allmän skola.

Enligt 7 kap. 17 § skollagen ska en elev i grundskolan delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli.

Enligt 7 kap. 19 a § skollagen ska rektorn, om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som anordnas för utbildningen i grundskolan, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron skyndsamt anmäls till huvudmannen.

I förarbetena framhåller regeringen att en utredning av orsakerna till en elevs frånvaro alltid måste baseras på elevens hela situation. En elevs omfattande frånvaro beror ofta på en komplex situation med olika slags problem som kan röra både hem och skola. Många av orsakerna kan vara skolrelaterade och kräva åtgärder i skolan. Samtidigt kan hemförhållandena vara svåra och i vissa fall förekommer det att vårdnadshavaren inte bidrar till, eller på grund av sociala orsaker inte har möjlighet att se till, att eleven går till skolan. Det förekommer också att organisatoriska faktorer är orsaken till en elevs långvariga frånvaro. Exempel på detta kan vara brister i frånvarorapportering, låg grad av lärarkontakt, håltimmar, lärarbyten, brister i lärandemiljön eller otydlig ansvarsfördelning bland vuxna i skolan. Det kan även finnas fall där vårdnadshavare medvetet håller barn borta från skolan, exempelvis vid en utlandsresa där eleven inte beviljats ledighet eller p.g.a. psykisk ohälsa. I vissa extrema fall kan det vara fråga om hedersförtryck och att barnet blivit bortfört från landet. (Prop. 2017/18:182 s. 58).

I förarbetena, prop. 2017/18:182 s. 62, förutsätts att utredningen av orsakerna till en elevs frånvaro samt de åtgärder som vidtas med anledning av resultatet av utredningen dokumenteras.

I 7 kap. 20 § skollagen anges att den som har vårdnaden om ett skolpliktigt barn ska se till att barnet fullgör sin skolgång.

I 7 kap. 21 § skollagen anges att hemkommunen i frågor som rör skolpliktiga elever som avses i 19 a § vid behov ska samordna insatser med samhällsorgan, organisationer eller andra som berörs.

Av 7 kap. 22 § skollagen följer att huvudmannen ska se till att eleverna i dess grundskola fullgör sin skolgång.

Av 7 kap. 23 § skollagen framgår att hemkommunen får förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter vid vite, om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolgång och detta beror på att elevens vårdnadshavare inte gjort vad denna är skyldig att göra för att så ska ske.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen följt föreläggandet i dessa delar, och att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skolinspektionen vill dock i sammanhanget alltjämt framhålla att ansvaret för att en elev fullgör sin skolgång delas mellan huvudmannen, hemkommunen och elevens vårdnadshavare. Detta innebär att Örnsköldsviks kommun, utöver insatser i skolan, även kan behöva vidta åtgärder utanför skolan för att tillse att en elev fullgör sin skolgång.

2025-10-31

X Elina Axelsson

Juristen Elina Axelsson
Beslutsfattare
Signerat av: Elina Axelsson

2025-10-31

X Maja Flood

Juristen Maja Flood
Föredragande
Signerat av: Maja Flood

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Oskar Holst medverkat.